

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Seria litteratorum, hominum poenitentia, institutio
eruditorum delinquentium - Cod. Ettenheim-Münster 60**

[S.l.], 1727

Documetum 6

[urn:nbn:de:bsz:31-108344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-108344)

multa possidentem, qui curis et negotiis secularibus suam de-
 vincit animam: contristat et opulentum, quod enim licet
 invitum, ab hac vita separet: contristat etiam patres, quod a
 charissimis eos liberis segreget: contristat mundanum, quonia
 divitias suas deserit: contristat et fratres, quoniam cum luctu
 eos ab invicem dividit. omnes ipsi super veniente mortis hora
 contristabuntur, quoniam saeculi rebus nimium districti fue-
 runt. At tu quare tristaris, et ingemiscis, o anima, mundo
 libera, saeculorum rebus exuta? in libertatem vocata, in ea
 sic semper permane, et in via Dei genese se perge, alacriter
 quae ipsi sunt placita, perficiens. quod si des ea toto corde
 et anima adhaereas, nunquam mortis horam reformidabis:
 quin et ipsa mors migratioque de corpore, tibi potius gau-
 dio futura est.

Salva me, patiens et longanimis Domine: salva me
 fili Dei, qui solus sine peccato es, Christe: Et concede mihi
 salvator, aeterna vita meditationem, ut praeter eam aliud
 nihil in corde meo unquam habeam, simulque voluntatem
 cooperante mihi peccatori gratia tua, perficiam semper,
 promptiusque reddar ad benedicti tua mandata caequan-
 da, ut recte in pecunia abs te Rex caelestis accepta ne-
 gotiari queam, peractaque bona negotiatione in tuo agro, Matth. 25.
 salvator, laudem abs te, o Domine, consequar, dicamque cum
 fiducia et gaudio cordis, dum veneris Domine: beatus sum, Luc. 19.
 quia venisti, Domine, ut induas me veste digna nuptijs Matth. 22.
 sponsi immortalis, quam tua ego acquisivi gratia. accen: Matth. 25.
 dam et lampadem, quam mihi tua, Christe, largita est
 gratia atque benignitas. Egrediarque cum gaudio obviam
 tibi collaudans ac benedicens, glorificansque sponsum
 immortalem: ut iustorum atque sanctorum, qui tibi pla-
 cuerunt fieri merear participis in omnem aeternitatem.

Documentum 6.

Venite sacra Mechanice cultores, venite seculares
 et Religiosi, quae patris electi signati milites christi:
 Venite, negotiemur, donec hoc duret celebritas: venite
 apprehendamus vitam aeternam: venite, lucratur sa-
 lutem animarum nostrarum. Implete oculos vestros
 lacrymis: et confestim oculi mentis vestra aperientur.
 Venite cuncti pariter divites et pauperes, principes, et
 subditi, senes cum junioribus, filij hominum, et omnis aetas:
 qui cupitis ab aeterno liberari supplicio, et regni caelestis
 haeredes fieri. Cum sancto David imploremus misericordem,
 et benignissimum Dominum, dicentes: revela oculos meos ps. 118.
 et considerabo mirabilia de lege tua: illumina oculos
 meos, ne unquam obdormiam in morte. clamemus, utela-

Marc. 10. *mauit cecus ille iuxta viam sedens: miserere mei, fili dei
altissimi. Et si aliqui prohibuerint, aut increpando filere
iuperint: nos magis clamemus, et non defatigemur clamando
Donec oculos cordis nostri aperuerit Dator luminum Christus
Iesus. quare accedite ad eum, et illuminamini: et facies
vestrae non confundentur. aspiciamus bonam mentem
atq; desiderium de regno, et paradiso caelesti: et illic
cuncta res saeculi nobis vilescunt. contendite ad undeci-
mam hanc horam: accelerate ne excludamini: ecce enim
Vespera appropinquat, et mercedis distributor venit cum
gloria de maiestate magna, ut reddat unicuique secundum
opera sua.*

ps. 33.
Luc. 18. *Desipiscamus ac penitentiam agamus, dum tempus
habemus. audite quid dicat Dominus: gaudium erit in
caelo super uno peccatore penitentiam agente. cur negli-
gentia obtorpescis, peccator? cur animam despondis, atq;
desperas? si in caelo gaudium erit te penitentiam agente
quid times? angeli gaudent, et tu desidiöse ac signiter
vivis? archangelus praedicat penitentiam, et tu timore
concuteris? immaculata, et indivisa ac adoranda Trinitas
ad penitentiam te invitat: et tu suspiras? ne dulcescat
nobis hic cura atq; sollicitudo huius saeculi: ut non ama-
reseat nobis illic aeternus ignis, et vermis nunquam des-
miens. placeamus hic paululum, ut non plangamus illic
in aeternum tormentis cruciati.*

Videte, et nemo negligenter hic agat, quia repente
instat fulgur horribile, adventus christi erit. non me-
tuitis, quia unusquisq; pro ratione suorum meritorum
Matth. 24. in illa hora accipiet. singuli proprium tunc omni por-
tabunt: singulis mevent ibi quae hic seminaverunt. omnes
Matth. 16. illic medi adstabimus coram christi tribunali, et unum.
Rom. 2. quisq; nostrum pro se ipso rationem tunc reddet iudici:
In illa hora, nemo alteri auxiliari ibi poterit: non
Gal. 6. frater fratri, non parentes filijs, neq; filij parentibus.
Rom. 14. non amici amicis, non maritus suo coniugi: sed unus.
2. Cor. 5. quisq; cum metu et tremore facit ibi abstitit, expectans
sententiam, quae à Deo feretur.

Cur ergo negligentes ac desidiösi nunc sumus: et
non parati potius atq; instructi? cur de ijs, quae nostra
sunt defensionis atq; excusationis epe possent modo non
magis sumus solliciti? Dum tempus adhuc nobis suppetit,
cur ad eos parvi pendimus atq; despiciamus sacras scrip-
turas, et verba christi? an non probatur, quod sermones
ipsius et sanctorum Apostolorum ac prophetarum
condemnaturi sint nos in illa die, coram tremendo illo
tribunali: si non servaverimus, et egerimus, sicut ipsi
praecipiant nobis? audite, quid Dominus ad suos dicat

Discipulos: qui vos audit, me audit, et qui vos spernit me, dicit. 10.
 spernit, et patrem meum. Utriusque alibi ait: qui spernit me
 et non accipit verba mea, ego non iudico ipsum, sed habet, Joa. 12.
 qui iudicet eum: sermo quem locutus sum, ille iudicabit eum
 in novissimo die. sed quisnam nos sermo in novissimo iudica-
 turus est die? sanctum eius Evangelium, et reliqua sanctorum
 prophetarum et Apostolorum sacra scriptura. propterea ob-
 scuros, literatos, et illiteratos viri, ne contemnamus ea qua
 scripta habentur: calum et terra transibunt, verba autem Matth. 24.
 mea non praeferibunt.

Venite, sacra penitentia alumni, antequam adveniat
 dies illa tremenda, atque exasperanda: proiecimus nos ipsos
 in pelagus miserationum Dei, ipse quippe Deus omnes co-
 hortatur atque invitatur dicens: Venite ad me omnes qui laboratis Matth. 11.
 et onerati estis, et ego reficiam vos: quibus verbis, non proprios
 ac particulares aliquos, hortatur, et vocat, sed omnes. Venite,
 inquit, ad me omnes, sive Divites, sive pauperes: quia venien-
 tes ad me, non eijciam foras. quis porro est, qui ad me venit?
 qui habet mandata Dei, et servata, qui sermones meos audit, Joa. 6.
 et credit in eum qui misit me. Beatus sane, qui verbum ipsius
 audit, et custodit: infelix autem, qui audit atque obedire con-
 temnit: quia eum in novissimo die verbum illud iudicabit
 sicut scriptum est: horrendum est incidere in manus Dei vi: Heb. 10.
 ventis.

Resipisce penitens, et noli timere: peniten-
 tiam age peccator, confidem et respiciens in immensam
 benignitatem christi dicentis: non veni vocare justos, sed Matth. 9.
 peccatores ad penitentiam. Resipisce igitur, ac penitentiam
 age: ut non confundaris in horrendo illo tribunali, ubi cum
 tremore millia millium Angelorum, et Archangelorum Dan. 7.
 ardebunt: quando occulta reddentur manifesta, et libri Apoc. 5.
 aperientur: quando segregabuntur ab invicem, sicut oves se: Matth. 25.
 parantur ab hedis. Vere tremenda atque exasperanda
 illa erit hora: quando enim iustus iudex cum horrore in-
 ceperit: quis non contremiscent? aut quis non pertimes-
 cent horam illam? ideo et iudex fortis, ac potens, et iudicium Dan. 7.
 inexorabile erit: nonnisi opera ob oculos constituentur,
 et fluvius igneus ante tribunal, hymnus Angelorum
 et iustorum absque silentio fiet, et plangens peccatorum
 intolerabilis, lacrymarum immites. Tunc quoque thesauri ape-
 rientur: et iusti fructum bonorum operum accipient, et
 ternamque requiem persequentur.

Beati, qui hic esurierint atque sitierint: quoniam ibi Matth. 5.
 saturabuntur: va autem his, qui saturati hic sunt: quonia
 illic esurient et sitient. Et beati, qui hic luxerint ac fla-
 verint: quoniam ibi ridebunt, et consolabuntur: va autem
 illis, qui nunc rident, quoniam ibi lugerunt atque plorabunt

sine ulla intermissione. Et beati, qui misericordes hic fuerint, quoniam misericordiam illis consequentur; ut autem illi, qui viscera pietatis atque misericordiae hic proximo suo clausent; quoniam nec ibi misericordiam inuenient. audisti quo pacto qui legitime hic decertauerint beati prae dicentur; et contra quomodo legebunt, atque affligentur negligentes. Haec omnia considera ac perpende tecum, o christiane, et festina accede, ut salueris, non attendens eos qui negligentiam et delictum hic apud te relaxantur, quoniam sicut farum velociter arefcunt.

Noli amare saeculum hoc praesens: nam supplantat amatores suos, et dum ad horam delectat, nudos eos hinc in aeternum illud saeculum emittit. ausculta et attende sacris scripturis, et non errabis, neque decidieris a vano et maligno saeculo isto. audi quid dicat Theologus Ioannes: nolite diligere mundum, neque ea quae in mundo sunt, quoniam omne quod est mundo, aut concupiscentia carnis est, aut concupiscentia oculorum, aut superbia vitae: et mundus transiit et concupiscentia eius: qui autem facit voluntatem Dei, manet in aeternum. audi dicentem Dominum: qui profuerit homini, si uniuersum mundum lucretur, animam uero suam detrimentum patitur?

Attende diligenter, et cum timore sermonem eius considerate: quoniam sermo quem locutus est, et docuit, ille nos in nosipsum illo die iudicabit. non est mendax Dominus: ipse enim ueritas est. Et si certo compertis non esse ipse ueritatem, et sermones ipsius ueros. cur negligis atque contemnis miser? quid expectas, et cogitationibus distrahens? Rom. 2. quis pro te rationem reddidurus est? an non nosti, quod unusquisque pro seipso rationem Deo reddet? nonne nosti, quod unusquisque metet, quae seminabit? et quislibet pro spium Gal. 6. onus portabit? Dum tempus habes, onus peccatorum tuorum disparte ac disparte, inuitat enim te amator hominum dicens: Matth. 22. Venite ad me omnes, qui onerati estis. ecce omnes adhortatur, nemo renuat aut desperet. nemo dicere audeat: non peccavi: qui dicit se non peccasse, caecus est, ac manu palpans, et miserabilior omnibus hominibus; ait enim Ioannes Euangelista: si dixerimus quia peccatum non habemus, mentimur, et ueritatem non facimus, et ipsi nos seducimus, et Deum mendacem facimus: nemo enim mundus est a sordibus.

Atque eo spectat lacrymarum usus, ut per Deum peccatorum abluamus caritatis eum sancto propheta David: ps. 50. lavabis me, et super nivem dealbabor. Et rursum: lavabo per singulas noctes lectum meum: et lacrymis meis stratum meum rigabo. ille una nocte peccavit, et quotidie lacrymans est, atque idem etiam beatus effectus est, propitiatus enim plani in illum propheta ipse ait: Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur.

Nihil igitur huius saeculi rerum praeferentia
 lugeas. non oblectamentis vita praesentis capiatis: neque divi-
 tias istius mundi appetieris. ad verba vestimenta mollia,
 ornamenta quoque ac coronamenta. Desistare varia sicutur-
 rarum genera, stibia venustates, fastum atque superbiam.
 Dæmoniaca item ipsorum cantica, citharas, ac tibias, ma-
 numque plausus, et inordinatas atque indecoras voces. An
 ignoras, miser, ista omnia Diaboli fata esse? haec enim cuncta
 gentes mundana faciunt, quibus nulla salutis spes est. ne
 igitur similes reddamur gentibus, ut non et aggregemur ipsis.
 audite dicentem Apostolum: hoc igitur dico, et testificor in ephef. 4.
 Domino, ut non iam ambuletis, sicut et gentes ambulavit in
 vanitate sensus sui, tenebris, et securatum habentes intellectu.
 quia propter relictis gentilium operibus, non convertamur
 iterum retrorsum, eademque agamus.

semel abrenuntiasti satanae, et angelis eius: pactus
 es autem christo coram multis testibus: at vide ut non
 pactus sis, et ne parvipendas. quod porro noveris, quod Ange-
 li in hora illa voces tuas, et pacta tua, abrenuntiationemque
 tuam descripterint, et in caelis, usque ad horribilem illam iudi-
 cii diem conferent. non pertimescis? non exhorrescis? in
 die iudicii proferent Angeli chirographum tuum, et verba
 oris tui coram formidabili tribunali: ubi etiam Angeli cum
 tremore assistent, tuncque lugubrem illam audieris es voce: *duc. 19.*
 ex ore tuo de iudicio serve nequam, reversa enim amare
 tunc ingemiscis, et lacrymas effundes in hora illa, et nihil
 proficies.

Miserere igitur nunc tui ipsius, et animam tuam
 ne oderis. aperi oculos tuos, et vide quo pacto multi de-
 certant: quomodo omni studio salvari contendant: quomodo
 modo scriptos ad omne opus bonum impellant: quomodo
 scriptos ab omni invidia, et maledicentia, ab odio et rifu,
 a fornicatione, a delictis, a pugnis atque contentationibus cur-
 todiant: et quo pacto angustiam amplecti sint viam, se-
 iunantes, vigilantes, afflictiones atque adversa sustinentes,
 gementes et flentes: quo pacto lampades lucidas pro-
 paraverint: quo pacto os eorum omni tempore immortalem
 spontum laudaret, et glorificaret: oculis ipsorum in eius
 pulchritudinem inhaerentibus, et anima eorum exultaret.

Considera, ac vide: quoniam appropinquat et non
 tardabit. veniet enim, ut diligenter ipsum lictos reddat.
 veniet, ut consoletur lugentes hic ac flentes, non quidem
 mortuum, vel temporarium aliquod pecuniarium de-
 trimentum: at propter damnum peccati: et propter
 deperditum regnum, cuius non erit finis: et ob beatas
 illas paradisi delicias, unde eiectione sumus transgredien-
 tes praecipuum Dei, quo iterum redeunt, qui hic lugent
 ac plorant. veniet, ut coronet eos, qui legitime hic

certa serint, et angustam archamq; viam amaserint. Veniet
ut misericordiam misereatur. Veniet ut eos, qui propter ipsi-
hinc voluntariam paupertatem subierunt, beatificet. Ve-
niet ut bonis, eos repleat, qui propter ipsum elucescunt
et stierunt. Veniet, i. clarina turas abscondita tenebrarū
et manifestaturus consilia cordium. et ut breviter dicam.
Veniet, redditurus unicuique secundum opera sua. Veniet,
sed non amplius à terra sicut antea: verum è calis cum po-
Jan. 7. testate, et gloria ingenti. tunc tuba resonabunt è calis, et vir-
tutes eorum commovebuntur. terra tota instat aqua maris,
à facie gloria ipsius contremisct. fluvius igneus coram ipso
praeurodet, qui terram ab iniquitatibus expurget. Deinde
Matth. 25. clamor repente fiet: ecce sponsus venit! ecce iam gaudium
expectatum est. Ecce nunc iustorum gloria, s. i. iustitiae ad-
ventat. Ecce venit Rex Regum: cuius regni non erit finis. Ecce
iustus iudex venit. ecce venit, exite obviameis. tuncq; cum
gaudio prodibunt, habentes lampades suas lucidas, et vestes
splendidas, audientq; vocem sponsi ad ipsos dicentis: venite
benedicti patris mei, prospicite paratum vobis regnum
à constitutione.

Plane igitur ad illum clamorem, in occursum ei pro-
cedunt portantes manibus suis lampades lucidas, alacri ac
lati magnā cum fiducia, exultantes, benèq; sperantes, quod
lampades ipsorum non sint extinctae. Tunc autem tu te ipse
in magnā tribulatione, atq; angustia, et gravi calamitate,
necessitateq; intolerabili constitutionem videns, lampademq;
tuam extinctam cernens, valde confusus dices: commodum
mihi praeberet, modicum olei, quia lampas mea extincta
est. illiq; respondentes, dicunt tibi: ne forte non sufficiat
nobis, et vobis, isti potius ad vendentes, et emite vobis. Et
tunc ab ipsis cum magnā afflictione, et dolore ac gemitu,
amare illacrymans ac plorans, et nusquam inveniens ubi
oleum tibi comparet: eo quod soluta iam sit atq; finita
istae praesentis celebritas, omnemq; vitam ipsorum timore
conculcetur ac trepidabit, velut aqua maris. praeterie-
runt, et qui pro foribus Ecclesiarum sedes oleabant,
pauperes, oleumq; illic vendebant. Undiq; igitur in
summam angustiam anxietatemq; tunc coniectus, plo-
rans ac lugens dices: vadam, et pullabo à ostium misere-
cordiae christi Domini, quis scit, an aperiet mihi?

Et accedens pulsas, respondetq; interiori tibi sponser:
amen, dico tibi, nescio te. Discede à me operante iniqui-
tatis. Non es miseratus aliterum: nec à me nodo miseri-
cordiam obtinebis. Noluisti voces audire pauperum:
neq; ego iam tuam audire volo. Sacras meas scripturas
audiebas, et deridebas: atq; ideo huc introire tibi non
concedam. prophetas et apostolos meos non recepisti:

Deo verbum quod locutus es, ille te judicabit in die isto.
 novissimo. Discede a me: non recipit te angusta porta. carne
 tuam parasti, animam vero tuam occidisti: quomodo ergo
 vis huc intire, et regnum meum contaminare? carnis
 tua stolam poluisti: os tuum convitijs ac maledictis reple-
 visti, et proximum tuum odisti: voluntatem diaboli per-
 fecisti, meam vero abiecasti: et nunc introire huc postulas,
 ubi nihil habes repositum, non lacrymas, non florum
 ac ejulatum, non jejunia, non vigiliam, non psalmodiam, non
 virginitatem, non patientiam, non elemosinam: cumque ex-
 his nihil huc promiseris, quid quaeris? istud quippe Do-
 micilium inhabitant, qui propter me pauperes facti
 sunt. Hoc regnum, misericordium est. haec latitio eorum,
 qui in mundo luxerunt, atque plaxerunt. istud gaudium,
 eorum est, qui a peccatis respuerunt, atque deflexerunt.
 haec requies, vigilantium est, et jejunantium. haec vita
 viduarum, et pupillarum. hic, qui in mundo exsuerunt
 ac stiterunt, labantur, exultantque in saecula. At tu recipisti. Luc. 16.
 bona tua, in vita tua: Discede a me in ignem aeternum.

Ista porro audiens stabis confusione plenus, confis-
 sante athen, sic te ibi, resonabit ad aures tuas vox latitiae
 et exultationis, et agnosces uniuscuiusque sodalium atque ami-
 corum tuorum voces. Et tunc accedens ingemiscens ac plan-
 gens dices: heu mihi misero ac infelici: quomodo haec sunt
 privati gloria, et a socijs amicisque meis separatus? toto
 tempore vite meae cum ipsa eram, et nunc ab eis segre-
 gatus sum. Revera iustum est Dei iudicium, et merito-
 iam patior: nam illi in summa abstinentia vivebant: ego
 autem convivia ac prandia sectabar. illi divinas laudes
 canebant: ego autem tacebam. illi precibus intenti
 erant: ego vero mente vagam distrahebar. illi se ipsos
 despiciebant: ego vero superbiebam. illi lacrymas pro-
 fundebant: ego vero ridebam. Adde nunc illi gaudent,
 atque exultant: ego autem in luctu ac dolore versor. illi
 labantur: ego vero plango. illi cum christo in sempit-
 ерна regnant saecula: ego autem cum Antichristo
 in ignem aeternum mittor. Va mihi infelici ac misera-
 bili: quid mihi accidit? quantum bonorum iactu-
 rant feci, ut modico huius tempore voluntatem diaboli
 peragerem. Nunc cognosco unumquemque secundum opera
 sua, recipere bona vel mala: nunc agnosco me a
 vanissimo mundo illusum ac supplantatum esse. Quibus
 quantisque me bonis privavi: et quanta mihi ipsa mala
 conciliavi?

Haec et similia cum planctu ac dolore. Dices, et
 nihil omnino proficies: nullus enim ibi penitentiam
 locusetur, vel utiliter prospere denuntiant testan-
 turque nobis per apostolos et prophetas sacra scripturae.

Fla. 64
 i. Cor. 2.

quod bona quae preparavit Deus diligentibus se, nec ocu-
lus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis peccatoris af-
cenderunt. audisti rursum dicentem Dominum: nolite time-
re eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occi-
dere: sed potius timeate eum, qui potest et animam, et corpus
perdere in gehennam. Et alibi rursum: Beati qui persecutio-
nem patiuntur propter me. atque ideo dicit etiam Apostolus:
Galat. 6. nolite errare: Deus non iridebitur. quod enim seminaverit ho-
mo, hoc et metet. quoniam qui seminat in carne sua, de carne
et metet corruptionem: qui autem seminat in spiritu, Despi-
ritu metet vitam aeternam, nam qui hic seminant in lacry-
mis, in exultatione illic metent.

Attendite, o filii Aedae et mementote eorum quae scrip-
ta habentur: exiit qui seminat seminare semetipsum. Et
quis exiit ac seminat? Bonus pater familias, Dominus noster
Iesus Christus. Ceterum quae seminavit? Verbum Evangelij et
Rom. 10. sancta eius praecepta. at ubi seminavit, et in qua terra?
in cordibus hominum, per omnes fines mundi. sed non omnes
obediunt Evangelio, neque omnes faciunt novalia, ut ubi ce-
ciderit semen Domini, ibi fructificet: verum in terra inculta
et inter spinas deperit: Accipiunt verbum: atque inter curas
et divitias ac voluptates saeculi ambulantes, suffocant illud
et non producunt fructum. Vos autem, o homines peccatores

Matth. 6. cor vestrum ad susceptionem Evangelij preparate: et ne
quaquam mentem vestram sollicitudo nimia saeculi
Luc. 6. huius suffocabit. Non ob Delicias, sed necessitatis ergo cur-
ramus: spem qua sunt satis tantummodo persequimini
non erit quod multum laboretis: sed vero Delicias atque di-
vitiis consecramini, tunc iam laboramus, et cursum instabilem,
tribulatio insatiablem, et vita curis atque anxietatibus plena.

Unum porro est necessarium, sicut ait Dominus: verum-
tamen, et ista aliquatenus oportebat curare ac facere prop-
ter necessitatem corporis. Illa apud me, ob salutem huius
me vestra, cum nihil nobilius, sublimiusque sit anima, cuius
causa, curramus, satagamus ac prompti paratique simus quo-
tidie. Ne in corporis cura universum tempus nostrum impe-
mamus: sed quandoque corpus esurit, et nutrimentum
appetit, cogita et animam tuam suo tunc cibo necessarios
foecillari debet. Et quemadmodum corpus nisi pane susten-
tetur, vivere nequit: sic et anima nisi spiritalis sapientiae
alimento reficiatur, mortua est. Ex duplici siquidem parte
constat homo, ex anima videlicet et corpore: atque i Deo dicitur

Matth. 4. dicit salvator: non in pane solum vivit homo. quare circa te
tanquam bonus dispensator, animae cibum ipsi praebes
animae, et corporis etiam ipsi corpori, non modo corpus
emutres, verum et animam fovebis eamque hauri qua
desolatam famelicam se relinques. De qua quidem anima

i. Tim. 5. recte ait Apostolus: quae in Deliciis est, vivens mortua est.

Cave igitur, tuam à gula animam interfici permiseris: at pascere ac fove illam per verba divina in psalmis et hymnis, et canticis spiritualibus, in lectionibus sacrarum scripturarum, in jejuniis, in vigiliis, in orationibus, in lacrymis, in spe atque meditatione futurorum bonorum. Hæc et similia ac hujusmodi, nutrimetur et vita sunt anima.

Attendite, ne quis vestrum infructuosus reperiat, qui enim in carne sua seminat oblectamenta mundi, delicias, prandia atque convivia, de carne etiam metet corruptionem: qui autem in spiritu seminat orationes, jejunia, et vigiliis, de spiritu vitam metet eternam. Consideratis, et videtis multam eos laudari, qui delitiis indulgent, qui elationibus atque distractionibus mundanis sunt dediti, qui risibus, et ineptiis gaudent: nam ista omnium gentium, libum, ac paganos sunt facta. nostra porro lex hæc est: beati Matthei. 5. si pauperes spiritu: beati qui lugent: beati misericordes: beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam: beati qui maledicta et opprobria sustinent: beati mundo corde: beati continentibus et abstinentibus: beati, qui baptisma sanctum conservaverunt: beati, qui propter christum hunc seculo renuntiaverunt: beati, qui corpore et mente virginitatem servant: beati, qui habent uxores, tanquam non habentes: beati, qui vigiliis et orationibus plane intenti sunt: beati, qui prævident venturum, ut iudicet vivos et mortuos: beati, qui lacrymas in suis precationibus effundunt. Hæc sacra scriptura sunt monumenta, et orthodoxorum documenta.

Id quod, obsecro, scriptura beatorum predicat, eos, qui tibi, citharis, ludant, vel cymbala pulsant, aut risibus vacant, vel delitiis atque ebrietatibus, impudenter se dedit, aut mundum, et quæ in mundo sunt, diligunt. hæc omnia lex nostra non suadet: ista Dominus noster non docuit: verum miserabilia atque infelicia illa cepit, luxit ac ploravit. Matthei. 5. Dicunt: va his, qui nunc ridet, quoniam lugent, et flebunt: va qui saturati estis, quoniam esurietis, va vobis ditibus, et rursum per prophetam ait: va his, qui dicunt malum bonum, et bonum malum: qui ponunt lucem tenebras, et tenebras lucem: qui ponunt amarum dulce, et dulce amarum. va qui iustificant impium pro muneribus, et iniusti tollunt. Va his, qui confugiunt mane, et piceam sequuntur, qui expectant vesperam: vinum enim comburet eos. nam cum citharis, et tympanis ac tibis vinum bibunt: opera autem Dei non respiciunt, et opera manuum eius non considerant. Hæc et ista similia, hominum mundanorum sunt, et carnalium: non autem christi dilectorum.

Vix porro istam paucam christi devotorum, et eorum, qui angustam incedunt viam, audire? a p[ost]olum auxilium dixerim: in omnibus ea habeamus nobismetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessi-

fatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus,
in laboribus, in jejuniis, in vigiliis, et alijs, quae ibidem sequuntur.
Luc. 22. Rursumque Dominus: surgite et orate, ut non intrectis in
tentationem. quos sum ergo debito obstricti manetis, peccatores?
ecce audistis, quomodo beati praedicantur, qui per angustiam
incedunt viam: et quo pacto miseri atque infelices habeantur
qui latam et spatiosam viam inambulanti. Venite igitur, et
relictam viam latam, quae in perditionem deducit, laboremus
hic exiguo tempore, ut postmodum in omnem aeternitatem
regnemus, semper pro oculis habentes eum, qui ad iudicandum
vivos et mortuos venit: semperque membrae recolentes
vitam aeternam, ac regnum immortale, mansionem cum
Angelis, et conversationem cum Christo.

Cogita atque perpende tecum, o homo, quomodo haec
vita nihil continet, nisi lacrymas, improperia, maledicta,
atque convivia, relaxationes atque negligentias, labores, mor-
bos, senectutem, peccatum et mortem: quare noli diligere
hunc mundum, sed vide ne eius capitis oblectamentis, teque
supplantet: ac nudum in alterum illud saeculum mittat.
i. Thep. 5. Memineris dicti illius: sine intermissione orate, hoc est,
die nocturne, et quaecumque hora. ne oblecteris, quo in
haec vita iucunda videntur. psalmus in ore tuo sit assiduum:
Deus enim cum nominatur, demones fugat. et si manum
operari admoventis, lingua psallat et mens orat. ipseque Domi-
nus per seipsum hortatur, et admonet, ut iam hinc pa-
remus nos ipsos, et si in aliquo peccavimus atque offendimus,
dum tempus poenitentiae habemus, per lacrymas nobis re-
medium adhibeamus. tempus poenitentiae perbreve est.
ab regni colorum nullus erit finis.

Luc. 1. Sanctos quidem, beatos ac felices praedicamus, et co-
ronas eorum concupiscimus: verum certamina ipsorum in-
fari nolumus. An puratis eos atque laboribus ac tribulatio-
nibus sic coronatis, quemadmodum et vos cupitis? vultis
audire, qualem in hac vita requiem habuerint sancti?
alij quidem distenti sunt: alij vero ludibria, et verbera
Hebr. 11. et verberati sunt, in super et vincula et carceres: lapidati sunt,
secti sunt, tentati sunt, in occasione gladii mortui sunt: circumie-
runt in pelliculis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati,
afflicti, quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus
errantes, in montibus et speluncis, et cavernis terrae. Ecce
audistis pauca ex multis sanctorum nimis viderem
et amicum, ac requiem in hac vita: et quo pacto latius ac
Ipsa. 64. hilares ista omnia sustinuerint, quoniam in aeterna illa
bona respiciebant in caelis reposita: quae oculus non vidit,
i. Cor. 2. et auris non audivit, nec in corde hominis ascenderunt.

Si ab aeterno liberari velis supplicis neminem unquam
male dictis ac contumelijs proscindas, iniuriave quacumque
afficias. Ne homini impio atque iniquo: quoniam dicitur

omnes illuminabuntur, illa tenebrarum caligine obscurabitur. Va blasphemo: nam lingua eius colligabitur, et per dies respondere non poterit. Va diviti avaro: quoniam divitiae eius effugient, et ignis aeternus in partem excipiet. Va pigro ac negligenti: requiescet enim tempus, quod male consumpsit, et quarens non inveniet. Va fornicatori atque adultero! nam quia vestem nuptialem eius surcasit, ex regalibus nuptiis cum ignominia eiecietur. Va maledico atque contumelioso et cum eo simul ebriatus. De dolo: quoniam inter homicidas referentur, et cum adulteris cruciabitur. Va indulgenti delictis, ac voluptatibus hoc brevi tempore: quoniam instat agni, in eadem quaretur. Va hypocrite, quoniam cum pastor negabit, et lupus rapiet. felix vero atque beatus qui per angustam hanc viam ambulat: nam coronam ferens, in caelum intrabit. beatus, qui vitam sub limem atque caulem ducit, humiliter autem de se sentit: nam christum imitatur, et cum ipso residebit. beatus, qui multis hinc benefecerit pauperibus: nam multos ibi cum iudicabitur patronos inveniet. beatus, qui ad cuncta bona se ipsum impellit: nam violenti regnum caelorum rapiunt.

Matth. 7.
Luc. 13.

Matth. 11.

Quare compellamus nos ipsos ad omne opus bonum: ad hortamur, ac corrigimus faciamus, et edificemus alter alterum. i. Thep. 5. Sicut pater faciunt. De extremi iudicii sermo atque colloquium nostrum: et de exultatione atque defensione illius nostri. Et sive in via ambulatis, sive in prandio ac convivio versamini, sive in vestris estis cubilibus, sive quid aliud agitis, semper de futuro iudicio, et adventu iusti iudicis solliciti sitis: atque de eo a seipsum in cordibus vestris cogitate et adinvicem sic dicite: sed qualesnam sunt tenebrae illae exteriores? qualis est ignis ille inextinguibilis, et verminis nunquam dormiens? qualisnam stridor ille dentium? Haec adinvicem omni tempore. Die nocturnaque colloquamini: et quomodo tunc praecurset fluvius igneus, ac terram ea purgabit ab iniquitatibus eius: quomodo et liber compicabitur caelum: quomodo, atque, ut folia a ficu, decident: quomodo solet luna deficiere: quomodo do caeli adnubunt, ac nubem Domini discendentur: quomodo iudex, fulguris instar relucens, e caelo descendet: quo pacto turbata atque commota virtutes caelorum procedent: quo pacto formidabilis thronus ac sedes preparabitur: quo pacto pavimentum terra concutietur, adventum iudicis expectant: quo pacto resonabunt tubae: quo pacto monumenta aperientur: quo pacto tumuli exaltentur: quo pacto qui a saeculo dormierunt, tanquam a somno excitabuntur: quomodo resursum animae ad sua corpora recurrerunt: quomodo obviam sancti occurrent: quomodo digni introitu habebuntur praeci: quomodo a sponsi thalamo excludentur negligentes atque ignavi.

Haec meditari bonum est ac utile. Istacurare et
 anxie atq; sollicitè dies noctesq; cogitare, necesse parum,
 qui enim semper morti recordatur, raro aut nunquam
 peccabit. ne totum vite nostrae tempus pro ventris curando
 et his quibus operiamur, decurramus. haec enim omnia qd;
 Matth. 6. res faciunt, quibus nulla vita aeterna sperest. ne igitur
 similes nosdamur eis; sed Dominum nostrum audiamus
 dicentem: quærite primùm regnum Dei, et iustitiam eius,
 et haec omnia adicienter vobis. quæramus regnum illud
 cuius non erit finis; quæramus illud gaudium, quod in
 omnem aeternitatem durabit. satagamus, atq; oramus,
 cum labore atq; dolore cordis, lacrymis atq; suspiriis:
 ne beatâ illâ frustremur voce. facessant à nobis
 hic delicia mundanae, ubi illic paradisi deliciae lae-
 mur. ploremus hic modicum, ut illic rideamus. quæ-
 mus hic, ubi satiemur. ingrediamur hic per angustâ
 portam, et archam viam: ubi latam ac spatiosam viâ
 incedamus. iterumq; dico: Videat ne decipiat vos haec
 vita, atq; illudat, et nudos ac miserabiles in illud
 futurum saeculum transmittat. multos enim supplan-
 tavit, multos illudit, multos caecavit, fraudatq; fallit
 cia mundi istius. ceterum nos, attendamus nobis ipsis:
 Matth. 4. Dominum dicentem audiamus: venite post me omnes,
 ii. 29. cuncta relinquamus, et ipsum solum sequamur. Res
 spernamus ac contemnimus omne gaudium mundi
 istius: subleuamur enim cunctos ipsum diligentes.
 Demus autem operam, ut vitam aeternam apprehen-
 damus, et chorum ac locum cum Angelis, conuersatio-
 nemq; cum Christo felicissimè obtineamus.

Documentum 7.

Quisq; qd; amice inimicum sustinet, et qua illi
 placent quotidie efficit? quoniam corporeis rebus ipsis
 mortiferis subservis? cape meam consilium, quod te
 salvare poterit: et captato animo simul et corpore
 accede ad salvatorem, qui cunctos proidentes ei in
 penitentia ferventi, fideq; perfecta sanat. inter
 caetera praecleara, magna quædam res est peniten-
 tia et salutaris. ubi semel emeris, noli de novo
 mergi, quotidie peccando, edificanda, diuendo, texen-
 do, dissolvendo, puerorum instat, qui frequenter
 domos quas erexerunt, reserpi iterato destruant.
 fuge scorpionem, cuius novisti stimulum: fuge dili-
 genter serpentem, cuius exploratam habes venenam;
 nam qui secundo in eundem lapidem impigerit, caecus
 est, dum mente captus, non cernens quid fugiendum sit.
 Hæc curâ adhibita cum penitentia accede, cuius pro-
 sidio munitus, creatorem placare stude, humilis ac